

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cakovni račun:
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
inzerate.
Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Angleški in francoski imperij sta v vojni z Nemčijo

Anglija, Francija, Avstralija, Nova Zelandija, Kanada in Indija so objavile vojno Nemčiji
V Egiptu odločitev še ni padla

Jugoslavija in Amerika nevtralni - V Italiji vse mirno

Borbe na poljsko-nemški meji pa postajajo vedno bolj srdite

V noči od sobote na nedeljo je bila v Londonu po daljšem posvetu s pariško vlado odločilna vladna seja, kjer je bil določen skupni postopek Anglije in Francije za primer, da bi nemška vlada ne odgovorila zadovoljivo na zahtevo, ki sta jo angleški in francoski poslanik stavila v petek zvečer ob 10. uri nemški vladi, da naj takoj ustavi sovražnosti proti Poljski.

V nedeljo zjutraj ob 9 je bil v Berlinu izročen angleški ultimatum, da mora nemška vlada do 11. ure odgovoriti zadovoljivo, sicer nastopi vojno stanje.

Ob 11 je bilo v Londonu izdano uradno poročilo, da Nemčija ni odgovorila in da je s tem nastopilo vojno stanje z Nemčijo. Takoj nato je imel Chamberlain po radiu nagovor na angleški narod.

Opoldne je francoski poslanik v Berlinu izročil berlinski vladi podoben ultimatum, kot je bil angleški, z rokom do 5. ure popoldne.

Opoldne je nemška vlada objavila Hitlerjev proglas na vojsko, takoj zatem pa je bilo razglašeno po radiu, zakaj Nemčija ni sprejela angleškega ultimata.

Ob 5 popoldne je francoska vlada izdala uradno poročilo, da na svoj ultimatum ni sprejela nobenega odgovora, in da zaradi tega nastopa vojno stanje z Nemčijo.

Zvečer ob pol 6 je bila v Londonu sestavljena nova »vojna« vlada, v katero je vstopil tudi Churchill. To se je zgodilo po zgodovinski seji parlamenta, kjer sta govorila Chamberlain in lord Halifax o novem položaju.

Ob 6. uri zvečer je imel angleški kralj Jurij VI radionagovor na angleški imperij, v katerem mu sporoča, da je nastopila borba z Nemčijo.

Ob pol 8 zvečer je imel govor po radiu francoski predsednik vlade Daladier, ki je francoskemu narodu sporočil, da je Francija v vojni z Nemčijo.

Zvečer so radiopostaje objavile, da sta tudi Avstralija in Nova Zelandija napovedali vojno Nemčiji. V jutranjih urah sta napovedali vojno tudi Kanada in Indijsko cesarstvo.

V nedeljo so se boji na poljsko-nemški meji nadaljevali. Marijina božja pot Čenstohova je bila zažgana in so jo Poljaki izpraznili. Letala so bombardirala spet večje število poljskih mest.

Včeraj je bila od nemške podmornice torpedirana angleška trgovska ladja »Athena«. Od 1400 potnikov in posadke so jih samo nekaj rešili.

Včeraj popoldne je izšlo tudi angleško uradno poročilo, da je Nemčija na morju blokirana od zavezniških brodov, francosko uradno poročilo pa je povedalo, da je francoska oborožena sila začela proti Nemčiji vojne operacije na suhem, na morju in v zraku.

Angleški trgovski parnik Athenea - torpediran

Od 1400 potnikov in posadke so rešeni skoraj vsi - Angleška poročila obtožujejo nemško podmornico - Nemčija pa uradno zanika vsako krivdo

London, 5. sept. TG. V zvezi s potopitvijo angleškega parnika »Athenea«, ki ga je severno od irske obale pri Hebridskih otokih nemška podmornica torpedirala, je izjavilo angleško ministrstvo, da je bilo na ladji nad 1.400 posadke in potnikov, med njimi 311 ameriških državljanov. Ladja je bila torpedirana nekoliko po 4 uri zjutraj. Na pomoč so prihiti angleški rušilci, ki so rešili od potnikov, kolikor so jih mogli. Število rešenih pa še ni znano.

Minister za vojno mornarico Winston Churchill je danes v spodnji zbornici spregovoril k potopitvi parnika »Athenea«. Dejal je, da je to kršitev mednarodnih paktov in tudi kršitev obljube, ki jo je Nemčija dala šele včeraj, ko je v svoji noti na angleško in francosko vlado objavila svoj voljo, da ne bo napadala ne civilnih, ne vojaških zgradb in ne trgovinskih ladij. Minister je zaključil, da je vojna mornarica podzela vse potrebno, da bodo odslej trgovinske ladje spremljale vojne ladje edine — povsod, kjer se je bati kake nevarnosti.

London, 4. septembra. V večerniki objavljajo nepotrjeno vest, da so s potapljačnega objekta »Athenea« rešili vse potnike. Mrtvi so samo tisti, ki jih je ubila eksplozija torpeda.

London, 4. sept. c. Angleška admiraliteta javlja proti večeru, da v vodah, kjer je plula »Athenea«, dosedaj angleška vojna mornarica ni položila nobene mine.

To vest objavlja admiraliteta zato, ker je nemški radio objavil vest, da je »Athenea« nalletela na mino.

Stališče Nemčije

»Naše podmornice niso krive«

Berlin, 4. septembra. AA. DNB. Ko so prišle vesti iz angleškega vira o torpediranju parnika »Athenea«, s katerim se je vozilo 1400 ljudi, je nemška vlada uvedla preiskavo in ugotovila, da je popolnoma izključeno, da bi bila katerakoli nemška podmornica parnik torpedirala. Vse nemške vojne ladje so bile dobile nalog, da se držijo točno in strogo mednarodnih določil o zaplenbi tujih vojniških ladij. Samo po sebi se razume, da se vse nemške vojne ladje držijo tega naloga. Če je

ladjo »Athenea« res zadel torpedo, gre po sodbi nemških strokovnjakov samo za zmoto katere britanske podmornice, ki bi bila v tem primeru nastopila proti mednarodnim določilom. Toda nemški strokovnjaki mislijo, da parnika sploh ni zadel torpedo, temveč, da je trčil ob kakšno plavajočo britansko mino.

Dodajajo tudi to mišljenje, da hočejo potop te ladje sedaj izkoristiti v to, da bi dvignili Zedinjene države severne Amerike, kakor se je to zgodilo v zadnji svetovni vojni ob priliki torpediranja »Lusitanie« po neki nemški podmornici.

Berlin, 4. sept. AA. DNB. Iz dobro poučenega vira se je zvedelo, da je državni tajnik zunanjega ministrstva v Weizsäcker sprejel danes ameriškega odpravnika in mu sporočil, da nemška vojna mornarica nikakor ni zapletena v napad na parnik »Athenea«. Weizsäcker je dodal, da so nemške pomorske enote dobile kar naj-

strožji nalog, da se morajo absolutno ravnati po mednarodnih določilih.

London, 4. sept. c. Iz Glasgowa poročajo, da je bilo na »Atheneji« tudi 34 nemških državljanov.

Danes popoldne je bila seja lordske zbornice. Seji je predsedoval lord kancelar Thomas Inskip, ki je član nove vojne vlade.

Lord Snell je v imenu delavske skupine lordov vprašal vlado, če misli podati kakšno izjavo o zunanji politiki. Prav tako je hotel vedeti, če vlada že lahko poda kakšno izjavo o torpediranju parnika »Athenea«.

Lord Stanhope je izjavil, da neve, da bi bila admiraliteta dosedaj prejela kakšno uradno poročilo o »Atheneji«. Zunanji minister lord Halifax pa je rekel, da nima danes ničesar povedati, misli pa, da tudi jutri ne bo podal nikake izjave. Vendar pa je mogoče, da bi podal kakšno izjavo.

London, 4. sept. AA. Reuter. Informacijsko mi-

London, 4. septembra. TG. Reuterjev urad poroča, da je Kanada po dolgi vladni seji, na kateri je proučevala položaj v Evropi, enodušno sklenila, da objavi vojno stanje z Nemčijo ter se tako pridruži materni deželi v njeni borbi. Sklenila je, da bo predsednik vlade Mackenzie King v radio govoru ta sklep sporočil kanadskemu narodu. Predsednik vlade je imel svoj nagovor davi. Dejal je, da po govoru angleškega kralja, ki so ga vsi poslušali s tesnobnim srcem, nobena druga odločitev ni mogoča, kakor da se Kanada s polnim srcem in složno postavi ob stran matere zemlje, ki je sprejela borbo za obstoj imperija in človečanskega reda na svetu. Kanada bo svojo dolžnost v polni meri izpolnila. Kanada ima že 100.000 mož pod orožjem. Nadaljni ukrepi bodo sledili.

Angliji so se poleg Avstralije in Kanade pridružili še naslednji dominioni, ki so stopili v vojno stanje z Nemčijo: Egipt, Nova Zelandija in Indijsko cesarstvo. V Indiji je bila obenem z razglasitvijo vojnega stanja razglašena tudi mobilizacija. Civilni letalski promet je ukinjen.

Egipt

Kairo, 4. sept. 5. Predsednik egiptске vlade je izjavil predstavnikom tiska, da so člani nemškega poslaštva v Kairu že dobili polne liste.

Iz vojaških krogov poročajo, da se izvajajo potrebni ukrepi za zavarovanje Egipta. Zlasti ob Sueškem kanalu se delajo velike priprave, da bi ta prehod ostal odprt za trgovinski promet.

Kairo, 4. sept. AA. Havas. Nemški odpravnik poslov je zahteval predvčeršnjim od egiptске vlade, naj pove, kakšno bo njeno stališče glede poljsko-nemškega spopada. Ministrski svet, ki sedaj zaseda, sestavlja svoj odgovor. Pričakuje se torej neizogibna objava vojne med Egiptom in Nemčijo.

Kairo, 4. sept. o. Egiptski ministrski predsednik je izjavil, da je Egipt pretrgal vse diplomatske zveze z Nemčijo, ker ga vežejo pogodbe z Veliko Britanijo. S tem je Egipt dejansko stopil v vojno stanje z Nemčijo.

Egipt je samostojna afriška država, ki meri en milijon km² in ima 15 milij. prebivalcev. Glavno mesto je Kairo.

Avstralija je angleški dominion, ki meri 8 milijonov km² in ima 7 milij. prebivalcev. Glavno mesto je Cambera.

Nova Zelandija je tudi dominion, ki s pripadajočimi otoki meri 270.000 km² in ima 2 milijona prebivalcev. Glavno mesto je Wellington.

Tudi Kanada je dominion, ki meri 9 in pol milij. km² in ima 11 milij. prebivalcev. Glavno mesto je Ottawa.

Južna Afrika

se vojne ne udeleži

Capetown, 3. sept. AA. Reuter: Ministrski predsednik Herzog je dal danes v skupščini tole izjavo o politiki južnoafriške unije:

Obstoječi odnosi med južnoafriško unijo in raznimi vojskujočimi se državami bodo ostali še nadalje nespremenjeni in se bodo nadaljevali kakor da vojne ni. Kar pa se tiče obstoječih odnosov med južnoafriško unijo in Veliko Britanijo ali katerokoli deželo britanskega imperija, kakor tudi obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o pomorski bazi v Simonstownu ali iz članstva južnoafriške unije v zvezi narodov oziroma iz takšnih odnosov in obveznosti, ki so nastale iz stobodnih pogodb med unijo in ostalimi članicami britanske skupnosti — bo ta politika ostala nespremenjena. Nikomur ne bo dovoljeno, da bi se poslužil ozemlja južnoafriške unije za akcije, ki bi na kakršenkoli način mogle omajati takšne odnose ali oslabiliti takšne obveznosti.

Proti izjavi generala Herzoga je nastopil general Kmiths, ki je izjavil, da mora Južna Afrika prekiniti odnose z Nemčijo in v polnem obsegu sodelovati z narodi britanskega imperija, kajti zna priti dan, ko bodo Nemci od Južne Afrike zahtevali odstop njihove nekdajne kolonije. Takrat bo Južna Afrika poltrebovala pomoč Anglije. Ali bo smela računati na njo, ako se danes od Anglije oddvoji v svoji politiki.

nistrstvo izjavlja, da je po dosedanjih poročilih ugotovljeno, da so ladjo »Athenea« torpedirali brez poprejšnjega opozorila. Ladja je plula kakšnih 200 milj od kopnine. V tukajšnjih krogih izjavljajo, da pomeni ta napad direktno kršitev pravil podmorniške vojne in da to kršitev pripisujejo Nemčiji. Na ta pravila, poudarja snočni bulletin, je Nemčija pristala, a pravila določajo, da ne sme nihče potopiti nobene trgovske ladje poprej, dokler niso potniki in posadka na varnem. Ta pravila določajo tudi to, da ladje ne veljajo kot varnostno zavetišče vse dotlej, dokler niso pol ure plavanja oddaljene od obale, in sicer v ugodnih okoliščinah.

Jugoslavija - nevtralna

Belgrad, 4. septembra. AA. Uradno poročilo kr. vlade o stališču Jugoslavije v današnjem mednarodnem položaju se glasi:

Usodni dogodki, ki se zdaj odigravajo na svetu, nalagajo kr. vladi dolžnost, da še dalje ostane dosledna politiki, ki jo je Jugoslavija odločno izvajala v zadnjih petih letih kr. namestništva s tem, da je skrbno negovala prijateljske odnose z vsemi velikimi državami ter pospeševala obstoječe dobre odnose z vsemi sosedni in ostala nevtralna pri sporih, pri katerih nista tangirani njena neodvisnost in njena integriteta. Kr. vlada je globoko prepričana, da bo tako najbolje tudi v bodoče služila ne samo življenjskim interesom naroda in države, temveč, da bo s takšnim svojim stališčem v mnogočem pomagala ponovno vrniti pomirjenje med narode. Pri izvajanju takšne svoje politike kr. vlada računa v teh težkih časih z brezrezervno podporo vsega našega naroda.

Belgrad, dne 4. septembra 1939.

Zadnji mirovni poskus papeža Pija XII.

London, 4. septembra. c. »Times« prinaša iz Rima vest, da je sv. oče Pij XII. dostavil vsem glavnim vesilam naslednji predlog za ohranitev miru:

1. premirje med Poljsko in Nemčijo naj se takoj sklene in sicer naj traja 10 do 14 dni;

2. obe, Poljska in Nemčija, bi se morali obvezati, da ne bosta med tem podvzeli nobenih ukrepov, ki bi napetost povečali;

3. med tem časom pa bi bila sklicana splošna konferenca, na katero bi poslali zastopnike glavne velesile, vse sosedne države Nemčije in Poljske, prav tako pa še nevtralne države, Belgija, Nizozemska in Švica;

4. vlada Zedinjenih držav Severne Amerike in Vatikan bi tudi poslala svoje zastopnike. — Splošna konferenca pa bi obravnavala mirno revizijo versajske pogodbe in bi se zaključila s podpisom splošne kolektivne nenapadalne pogodbe. Številne države so zelo ugodno sprejele te

predloge, samo nekatere države so pa pristavile nekaj omejevalnih pripomb.

Kardinal Maglione je za tri dni odpotoval neznanokam

Vatikan, 4. septembra. AA. Stefani: Kardinal Maglione se je odpeljal v Castel Gandolfo, da se pogovori s papežem o raznih stvareh. Kardinal se je takoj po avdienci vrnil v Vatikan in nadaljeval svoje intenzivno diplomatsko delovanje. Medtem so italijanski in francoski veleposlanik in britanski poslanik obiskali pomočnika državnega tajnika Montilija in se dalje časa pomudili v razgovoru z njim.

Vatikan, 4. septembra. c. Kardinal državni tajnik Maglione bo takoj odpotoval za nekaj dni. To vest so danes popoldne objavili v Vatikanu. Dosedaj pa ni bilo mogoče dobiti nobenih podatkov o tem, kam bo odpotoval kardinal Maglione.

Kaj bo storila Italija Danes bo kronski svet in zbor fašističnega sveta

Rim, 4. sept. b. Neuspeh Velike Britanije in Francije, da potegneta Italijo v sedanji spor z Nemčijo, smatrajo tukajšnji politični krogi za dokaz, da Italija ne bo napadena. Odprto je le vprašanje, kaj bo storila Italija, če bi Nemčija zahtevala njeno pomoč. Prav tako se vprašujejo, kaj bo storila Italija, če bi Nemčija zahtevala uporabo italijanskih luk za svoje potrebe, kar je za Nemčijo velikega pomena z ozirom na blokado, ki jo je proglasilo britansko brodovje na vseh morskih poteh, ki vodijo do Nemčije. Diplomatski krogi poudarjajo, da Francija in Velika Britanija računata s popolno nevtralnostjo Italije.

Rim, 4. sept. b. Danes ali pa jutri bo

izredna seja vlade, na kar bo sklican tudi kronski svet, ki bo zavzel stališče do zadnjih dogodkov. Prav tako bo sklicana tudi izredna seja velikega fašistovskega sveta.

Francosko-italijanska meja spet odprta

Nica, 4. sept. AA. Havas: Več dni je bila zaprta meja za Italijane, ki so želeli iti v Francijo. Ta prepoved je ukinjena in na meji na mostu Saint Louis se promet ponovno normalno razvija.

Mussolini je predlagal konferenco petih velesil za 5. september

Rim, 4. septembra. AA. Stefani: Tole so uradne podrobnosti o poslednjem poskusu za ohranitev miru, ko je bil že skrajno ogrožen.

Mussolini je 31. avgusta obvestil angleško in francosko vlado, da bi mogel sklicati mednarodno konferenco 5. septembra, da se spremene določila versajske pogodbe, ki so vzrok sedanjih motenj evropskega življenja, toda pod pogojem, da se prej zagotovi pristanelek Francije in Velike Britanije in udeležba Poljske, udeležba, ki bi se zagotovila s pomočjo Londona in Pariza. Kljub zahtevi italijanske vlade London in Pariz nista mogla svoj odgovor sporočiti Rimu pred 1. septembrom. Medtem so se v noči od 31. avgusta na 1. september pripetili spori na poljsko-nemški meji, spori, ki so pripravili Hitlerja, da je začel vojaške operacije proti Poljski. Odgovori, ki jih je dobila italijanska vlada, so bili v njej ugodni tako s francoske kakor s angleške strani in se je na francoski strani kljub prvim vojnim spopadom med Nemčijo in Poljsko pokazalo posebno zanimanje za možen razvoj Mussolinijeve pobude.

Italijanska vlada je obvestila 2. septembra ob 10. kancerja Hitlerja, da še obstoji možnost sklicanja konference, ki bi jo uvedlo premirje in ki naj bi miroljubno uredila spor s Poljsko. Hitler je odgovoril Mussoliniju preko italijanskega berlinskega poslanika, da ne odklanja a priori možnosti takšne konference, da pa želi prej izvedeti, ali ima nota, ki sta jo Francija in Anglija vložili v Berlinu, značaj ultimata, češ, da bi bilo v tem primeru vsako pogajanje jalovo, in ali lahko računa na 24-urni rok, da se premisli in odloči o tej stvari. Italijanska vlada je ponovno stopila v stik z londonsko in pariško vlado in ju je 2. septembra ob 14. obvestila o Hitlerjevi zahtevi. Proti večeri sta prispela iz Londona in Pariza odgovora glede dveh gornjih vprašanj, toda z dodatkom, da Francija in Anglija v zvezi z novim dejstvom, to je zasedbo poljskega ozemlja po Nemci med 31. avgustom in 2. septembrom, zahtevata kot osnovni pogoj za udeležbo na mednarodni konferenci izpraznitev zasedenega ozemlja. Sprito takšnega stanja je italijanska vlada le še obvestila fuhrerja o gornjih pogojih in dodala, da misli, da ne more nadaljevati svojega dela v tej stvari, razen če drugače misli nemška vlada.

Nemško mnenje o Mussolinijevem načrtu

Berlin, 4. septembra. AA. Berlinski dopisnik »Hamburger Fremdenblatt« ugotavlja, da vse do včeraj ob 11 v Evropi ni obstajalo vojno stanje, ker sovražnosti, ki so se v petek začele med Nemčijo in Poljsko, niso pomenile napad s strani Nemčije, temveč samo protinapad kot posledica znanih poljskih izzivov. To je bil samo krajevni spor in obstojala je še vedno možnost, da se vsa vprašanja rešijo potom sporazuma. Velika Britanija ni hotela, da bi spor ostal lokaliziran. Obseg katastrofe ni mogoče predvidevati.

Mussolini je predložil v teku svojega posredovalnega postopka: prvič, naj se takoj ustavijo sovražnosti na Poljskem, vendar tako, da nemške in poljske čete ostanejo na položajih, ki jih trenutno zavzemajo, in drugič, da se takoj skliče konferenca petih sil, to je Nemčije, Italije, Anglije, Francije in Poljske, ki bi rešila vsa sporna vprašanja.

Nemčija je ta predlog sprejela in isto tako je Francija dala svoj načelni pristanelek. Angleška vlada pa je nasprotno izjavila, da ji je nemogoče sodelovati pri taki konferenci.

Berlin, 4. septembra. Zastopnik nemške vlade je izjavil tujim časnikarjem, da se je italijanska ponudba za pomoč omejila samo na politično polje ter je Italija odklonila, da bi dajala podrob-

nejša obvestila o možnosti, da z vojsko prisloži Nemčiji na pomoč.

Ukrepi v Albaniji

Rim, 4. septembra. o. Preteklo noč so po vsej Italiji začele veljati izredne odredbe, ki prepovedujejo sleherni promet z motorji, avtomobili in avtomobili zasebnih lastnikov.

Rim, 4. septembra. o. Kraljevi namestnik v Albaniji je sredi podpisal ukaz o tem, da vsem domačim in tujim trgovskim ladjam prepovedan dostop v pristanišči Valona in Drač. Prepoved je bila izdana zaradi vojaških priprav v teh pristaniščih.

Tirana, 4. septembra. AA. Stefani: Od jutri se bo v vseh albanških restavracijah prodajala samo ena jed.

Španija bo nevtralna

Madrid, 4. septembra. c. V vsej Španiji je napravila silen vtis vest, da je izbruhnila vojna med Anglijo ter Francijo na eni strani in Nemčijo na drugi strani. Vse španske radijske postaje so objavile to vest s posebnimi sporočili in oddajami vesti.

Vendar pa se stališče Španije ni prav nič spremenilo, kajti Španija ostane pri svojem sklepu, da bo nevtralna.

Franco je objavil poseben proglas na ves narod, v katerem pravi, da se vladna politika ne bo spremenila in da Španija ostane strogo nevtralna.

Značilno je tudi to, da Franco ni izdal nobene vojaške odredbe niti na španskih mejah, niti na Balearih, v španskem Maroku in na Kanarskih otokih.

Amerika ostane nevtralna

Rooseveltov proglas

Washington, 4. septembra. TG. Predsednik Združenih držav je izdal na ves ameriški narod poslanico, v kateri v imenu USA izjavlja, da bodo Združene države v sedanjem sporu, ki je izbruhnil v Evropi, ostale nevtralne, »dokler bo mogoče«. Obenem je objavil, da s tem stopa v veljavo nevtralnostni zakon, ki med drugim tudi določa, da je prepovedan vsak uvoz orožja in streliva iz Amerike vojskujočim se državam, v tem primeru Angliji, Franciji, Nemčiji in Poljski.

Nevtralnost so proglasile še naslednje države: Brazilija, Danska in Norveška. Danska je poklicala nazaj vse trgovske parnike, ki so bili v tujih morjih. Ostali parniki so morali ostati v domačih pristaniščih.

Washington, 4. sept. AA. Havas. Predsednik Zedinjenih držav Roosevelt je govoril snovi, da je imel do zadnjega upanja, da bo mir ohranjen ter navedel kriz ameriške vlade v korist miru med zadnjo krizo, nakar je dodal:

Navzlic vojni menim, da imamo pravico in razloge, da se držimo v naši politiki osnovnih načel morale in vere in da nadaljujemo napore za vzpostavitev miru, ker bomo nekega dne mogoče še koristnejši opustošenemu človeštvu. Pravico je poudariti, da so nesrečni dogodki zadnjih let sloneli na uporabi sile ali grožnji s silo. Zdi se mi jasno, da mora že v začetku te velike voj-

Sovjeti bodo - stregli obema taboroma

London, 4. sept. AA. Reuter: Diplomatski urednik Reuterja je izvedel tole: Poljski poslanik v Moskvi je sporočil sovjetski vlad, da je Nemčija napadla Poljsko in da obstoji vojno stanje med obema državama.

Prav tako je izvedel Reuter iz dobro poučenih krogov, da bo sovjetska vlada ohranila nevtralnost in da bo dobavljala živež in druge potrebščine obema strankama.

Moskva, 3. sept. AA. Reuter: Včeraj se je začel vpoklic rezervistov civilne službe rdeče armade. Zato so bila določena posebna mesta. Ni znano, kako veliko je število onih, ki so dobili povelje, naj se javijo. Smatrajo, da se je začelo vpisovanje po vseh večjih centrih Sovjetske Rusije.

Berlin, 4. sept. AA. DNB: Iz Moskve poročajo: Sovjetski listi prinašajo obširno poročilo o večerajšnjih dogodkih, posebno o izjavah Velike Britanije in Francije, da sta v vojnem stanju z Nemčijo. Glavna snov sovjetskih listov so uspehi nemških čet na vzhodni fronti. Mnogo listov prinaša zemljevide bojišč z označbo krajev, do katerih so Nemci prodrl.

Poravnava med Sovjeti in Japonci

Tokio, 4. septembra. b. Japonski zunanji minister je obvestil sovjetskega veleposlanika, da bi Japonska začela nujno pogajanja s Sovjetsko Rusijo za ukinitev sovražnosti med japonskimi in sovjetsko-mongolskimi vojnimi silami na meji Zunanje Mongolije.

Borbe na poljsko-nemški meji trajajo dalje

Poljska poročila javljajo uspehe na severni fronti. — Nemška poročila javljajo zmage na južni

Poljska poročila

Varšava, 4. septembra. AA. Pat: Poročilo št. 3 štaba vrhovne komande z dne 3. septembra se glasi:

Napadi nemškega letalstva na poljsko ozemlje se nadaljujejo. Ti napadi povzročajo veliko škodo. V toku nedelje so nemška letala bombardirala Varšavo, Lublin, Radomsko, Torun, Poznanj, Krakov, Plock in številna druga mesta. Naše letalstvo je napadlo dopoldne koncentrirane enice motoriziranih nemških oddelkov v čenstohovski pokrajini. Naše letalstvo je z uspehom bombardiralo dve sovražni motorizirani koloni. Velika škoda in izguba je bila zadana sovražniku v njegovih položajih.

Izgube sovražnega letalstva so sledeče: V soboto so naša lovska letala v borbi pri Torunu sestrelila 9 sovražnih letal, skupno je bilo v toku včerajšnjega dneva sestreljenih 27 nemških letal, v toku prvih dveh dni vojne pa 64 nemških letal. Naše izgube minulega dneva znašajo 11 letal.

Varšava, 4. septembra. AA. Havas: Protiletalsko topništvo je sestrelilo v okolici Poznanja v teku včerajšnjih borb šest nemških bombnikov.

Bidgošč hudo prizadet

Varšava, 4. sept. AA. Pat: Včeraj okoli 13 so tri nemške eskadrile, ki so štele 27 letal, bombardirale Bidgošč. Bombe so porušile cele ulice.

London, 4. sept. o. Po krutih bojih, ki so dirjali danes jutraj, so Poljaki na novo zavzeli važno strateško mesto Puck, ki leži na zahodnem pasu ob Gdansk. Puck so Nemci zavzeli že prej dan napadov na Poljsko. Prav tako so Poljaki jutraj vzeli nazaj mesto Oława.

Kjelce, 3. sept. AA. Pat: Po poročilih protiletalske obrambe o nemškem bombardiranju v teku včerajšnjega dne v vojvodstvu Kjelce, ki meji na krakovsko vojvodstvo, so Nemci izvršili številne letalske napade na civilno prebivalstvo, mesta, vasi in kmetije. Nemška letala so se poslužila bomb s strupenimi plini. V mestih Miselenice, Volbrom in Robieche je veliko število ljudi ranjenih, posebno mnogo otrok. Točno število ranjenecv in mrtvih še ni ugotovljeno. Sovražna letala so metala na ta mesta balončke napolnjene s strupenimi plini.

Varšava, 4. sept. AA. Pat: 3. septembra so nemška letala bombardirala tele vasi v varšavskem vojvodstvu: Lekačev, blizu Skirnijevice (11 bomb, več mrtvih in ranjenih); Blota Kaska (3 bombe, 2 mrtva, 2 nevarno ranjena); Blota pri Varšavi (12 bomb); Borka (6 bomb); Kępa, 8 km od Varšave (2 bombe); Trščana (3 bombe, 2 osebi nevarno ranjeni); Karvance Silek (pokrajina Gargolin 6 mrtvih); Volta Ostrovska (2 mrtva);

Varšava, 4. sept. b. Poluradno poročajo, da so poljske čete v silovitem sunku vrgle nemške čete nazaj in prodrele na nemško področje, kjer so se utrdele. Poljski napad je bil izvršen v vzhodni Prusiji blizu mesta Eylava. Poljaki hočejo za vsako ceno presekati nemško armado v koridorju od armade v vzhodni Prusiji.

Češke in slovaške legije na Poljskem

Varšava, 4. sept. AA. Pat: Z odlokom predsednika republike se ustanove češke in slovaške

legije, ki jim stoji na čelu češki general Prehala. Legije bodo tvorile del poljske armade in bodo pod njenim vrhovnim poveljstvom. Vrhovni poveljnik poljske armade maršal-Rydz-Smigly je izdal na češke in slovaške legije proglas s pozivom na junaški boj proti skupnemu sovražniku.

Nemška poročila

Berlin, 4. sept. AA. DNB: Dobi so nemške sile uničile drugo poljsko podmornico.

Berlin, 4. sept. AA. DNB: Poročila poljske časopisne agencije, da so nemški bombniki razdejali znani samostan v Čenstohovi in poškodovali čudodelni kip Matere božje, niso resnična. Da se to ugotovi, se bo odpeljal v Čenstohovo dopisnik Associated Press z letalom, ki so mu ga Nemci dali na razpolago, da se sam prepriča o neresničnosti teh poročil. Omenjeni časnikar bo fotografiral samostan in bo dal slike na razpolago tujim listom.

Berlin, 5. sept. AA. DNB: Vrhovno poveljstvo poroča: Nemške čete, prodirajoče s Šleskega in dalje na jugu, preganjajo velike sovražne oddelke, ki se umikajo proti Krakovu posebno od Visoke Tatire in južno od industrijskih predelov. Vzhodno od Plesa se je nemskim četam posrečilo prekorajiti reko Vislo. Severno od industrijskega predela zasledujejo naši oddelki sovražnika, ki se umika čez črto Konjopol-Kamjensk in čez reko Varto, severovzhodno od Bjeluna. Te čete so se približale na 20 km Sjeracu. Pomorjanske čete so pa prodrele do reke »Visle« pri Kuhtu. Tako so poljski oddelki v severnem koridoru popolnoma odrezani in jim je onemogočena vsaka zveza z ostalo Poljsko. Nemški napad na utrdbo »Graudenz« je še v teku. Nemškim oddelkom se je posrečilo na severovzhodu prodreti čez črto utrjene pasu. Nemški oddelki, ki prodirajo iz vzhodne Prusije, so zavzeli Pahanč. Poljska konjenica je skušala severno od Teruburga vdreti v Nemčijo, a smo jo zavrnili. Nemško letalstvo je tudi 3. septembra izvedlo mnogo napadov na prometne naprave, važne za vojaškega stališča zaradi večjih transportov čet. Število teh napadov je bilo večje kakor dan poprej. V teh bojih so večkrat sodelovale protiletalske baterije in lovska letala, ki so se borila posebno na ta način, da so se spustila na sovražna letala in tako bistveno priomogla k naglemu uspehu čet prodirajočih s Šleskega. Železniška proga Kutno—Varšava—Krakov—Lvov—Kielce in proga Varšava—Torn—Aj-lau, sta na več krajih razdejani. Ugotovili smo, da so se vlaki iztirili, da so se pripetili požari in eksplozije na vlakih. Železniška postaja Hoenhalca je razdejana. V kraju Okeju pri Varšavi je hudo poškodovana tamkajšnja letalska tovarna. Poljska rezervna letala, ki so bila tam shranjena, so uničena. V neki letalski bitki nad Varšavo smo zbili 7 poljskih letal in 1 balon, ne da bi mi imeli kakršnokoli izgubo. — Vojna mornarica je tudi včeraj uspešno nastopila. Rušilec so učinkovito obstreljevali sovražne ladje v vojni luki Heli. Pred vhomom v glanski zaliv smo potopili neko poljsko podmornico. Izvedli smo več letalskih napadov na Gdinjo in Helo, potopili poljski rušilec Vihor, minonosec Grif pa nevarno poškodovali. — Na zahodu doslej še ni bojev.

Berlin, 4. septembra. m. Nemško letalstvo je nadaljevalo napade na prometne naprave v Poljski. Tako je eskadrila bombnikov uspešno uničila na več mestih železniško progo na črti Varšava-Lvov, Krakov-Lvov in Varšava-Kielce. Nekaj vlakov je zaradi tega iztirilo. Granate so povzročile eksplozijo v dveh vlakih, ki sta prevažala strelivo.

Nemci zavzeli Mlavo

Berlin, 4. sept. AA. NDB. Nemške čete so zavzele Novi, severno od Grudžanca. Južno od vzhodnonpruske meje so nemški oddelki v velikih bojih zavzeli Mlavo, 35 km jugozahodno od Krakova pa Vadovice.

Bivši cesar Viljem pazljivo zasleduje

Dorn, 4. sept. b. Bivši nemški cesar Viljem II., ki živi v pregnanstvu v Dornu, z največjim zanimanjem zasleduje potek nemško-poljskih vojnih operacij. V njegovi sobi je na zidu ogromna zemljepisna karta Poljske, na kateri beleži premikanje nemških čet in nemškega letalstva z raznobarvnimi zastavicami.

Vojvoda Windsorski se vrne v Anglijo

Cannes, 4. septembra. c. Vojvoda in vojvodinja Windsorska sta sporočila v London, da bi vojvoda želel vstopiti v angleško armado in izpolniti svojo dolžnost. Sedaj pričakuje vsak hip ugodnega odgovora iz Londona.

Angleška vojna ladja bo prišla po nju v Antibe in ju odpeljala v Anglijo, če pa bosta vojvoda in vojvodinja potovala do Calaisa, bo angleška vojna ladja prišla tja po nju.

Čenstohova - poljski Rim



Čenstohovska Mati božja

Današnje časopisje piše, da se bijejo prav okrog Čenstohove, tega, ne samo poljskega, temveč slovanskega Rima, najljubejši boji med Nemci in Poljaki ter da mesto samo prehaja iz rok v roke. Poročila sicer pravijo, da gori Čenstohova na več mestih, toda iz teh in takih poročil še ne moremo sklepati, da gori svetišče in samostan, kajti to Poljaki dobro ločijo in govore o njem kot o Jasni gori. Pač so poročila poljske radiopostaje, da so na Jasno goro — na svetišče — skušala nemška letala napraviti letalski napad, da pa so bila odbita. Vse to bi dalo slutiti, da svetišče, ta največja svetinja vsakega pravga Poljaka, ni porušeno ter da bo vzdržalo to vojno, kakor je tudi svetovno, ko je bilo še v toliko večji nevarnosti, kajti ruske vojaške oblasti so imele v vrhu zvonika opazovalno postajo, zaradi česar so stropi hoteli sestriliti Nemci, pa so zadnji hip odstopili od te namere. Kako je danes, ne vemo: poročila ne poročajo več, kot to, da je Čenstohova v nemških rokah (tako nemška) oziroma da so Nemci potisnjeni od Čenstohove več kilometrov v svojo deželo (poljska). Gotovo pa je mesto v bojni črti in bo zato vsakega Slovence zanimalo vedeti, kaj je Čenstohova in kaj pomeni za Poljake.

Čenstohova je židovsko poljsko mesto na nemški meji, ki šteje okrog 100.000 prebivalcev in je veliko tovarniško mesto, kakor so sploh vsa mesta v tem revirju rudnikov in rud. Toda svojega slovesa nima po tovarnah in industriji, temveč po malem griču blizu mesta, ki se imenuje Jasna gora, kjer stoji mogočen samostan pavlincev, naslednikov sv. Pavla Pušavnikarja. V njem pa je v majhni kapelici, ob kateri je pozneje bila zgrajena velika bazilika, shranjena čudodelna podoba Marije, ki nosi na Poljskem še posebej cerkveno dovoljeni naslov: *Kraljica Poljske*. »Kraljica Poljske, prosi za nas!« molijo vsi Poljaki vsak dan in prosijo pri tej Veliki Zaščitnici miru ali zmage. Ob njej se zbirajo, kakor mi na naših Brezjah, ob vseh slavnostnih prilikah, k Njej se zatekajo in pri Njej sklepajo svoje obljube in prisege, ki se tičejo katoliškega in poljskega življenja. Čenstohovska Marija je največja narodna svetinja vsakega Poljaka in najsvetejše mesto na Poljskem, kamor se hodijo klanjat tudi poljski vladarji in oblastodržci.

Samostan na Jasni gori je bil ustanovljen leta 1382. ter je bil prvi samostan očetov pavlincev na Poljskem. Ustanovil ga je knez Vladislav iz Opole (sedaj v nemški Šleziji onstran meje), toda pozneje ga je dopolnil in dogradil poljski kralj Vladislav Jagielonski (l. 1393 in 1414).

Ustanovitev samostana je zvezana z naslednjo legendo: Knez Vladislav Opolski, ki je bil tedaj namestnik Rdeče Rusije kot potomec poljskega in ogrskega kralja Ludvika, je v času, ko so Tataři oblegali trdnjavo Belsko, molil pred staro podobo Matere božje. Ko se je zmagovalno obranil oblege, je sklenil to sveto podobo, ki jo je v času bojev ranila strelica, prenesti v svoj kraj, v prestolnico Opole v Šlezijo. Ko pa se je voz, na katerem je peljal staro podobo, ustavil pred Čenstohovo in se ni hotel premakniti z mesta, je knez zopet molil pred njo. In pokazala se mu je v snu Marija in rekla, da hoče prebivati na Jasni gori (Clarus mons, pišejo stari viri) pod Olšinom. Na knezov ukaz so jo postavili v tedanjo leseno cerkvico, ki je že bila tam. Kmalu

nato so z Ogrskega prišli sem pavlinci in sprejeli podobo v varstvo. Knez, ki jih je poklical, je ustanovil in tudi sezidal samostan. Od tedaj je samostan užival posebno zaščito pri poljskih knezih in kraljih ter si je vsak štel v največjo čast, če je mogel kaj darovati samostanu ali na kakšen drug način poveljati čast Marije, ki so ji po svetovni vojni nadeli lepo ime: Kraljica Poljske.

Najstarejši del zidovja je kapelica, kjer je še zdaj čudodelna podoba, podobna kakor na Brezjah. V XV. veku so dozidali del samostana in zidano cerkev. Prav tako sta poljska kralja Zigmund III. in Vladislav IV. lesene stavbe zamenjala za zidane, prezidala cerkev in jo obdala z visokim zidovjem in trdnjavami. L. 1813 so podrli skoraj do polovice trdnjavijski pas okrog cerkve, ki je bil tako tesno povezan z zgodovino Jasne gore.

Češčenje Matere Božje se je začelo že v XV. veku, toda do viška je prišlo v zgodovinskem letu 1655, ko je jasnogorska trdnjava, ki jo je branila samo posadka nekoliko junaških mož in menihov, zaustavila prodiranje Švedov, kar je znano vsem bralcem Sienkiewiczjevih romanov (Potop). Švedska invanzija je tedaj zajela vse Poljsko, pregnala kralja iz domovine za meje ter grozila vsej državi s končnim polomom. Prevrat v tej katastrofalni vojni pa pomeni prav borba za jasnogorski samostan, ko je z zmago pobožnega meniha Kordeckega prišel nov duh tudi v Poljake in jih dvignil. Odslej hite iz najbolj oddaljenih potov domovine velike romarske procesije na Jasno Goro v zahvalo za rešitev iz sovražnikovih rok. Odelej se zbira okrog Čenstohovske Marije ves poljski narod, na čelu s svojimi kralji in vitezi ter oblastniki. Z vsem telesom padajo pobožni romarji pred čudodelno podobo in prosijo milosti v življenju. Sam papež Klemen XI. je 8. avgusta 1717. leta poslal zlato krono in s posebnim dekretom kronal čudodelno podobo. Odelej so evropski vladarji pošiljali samostanu svoja darila. Dragocena je samostanska

zakladnica, ki predstavlja milijonsko vrednost. Biseri, zlato in srebro, brušeno steklo, kristal in diamanti, porcelan in dragoceni plašči, monstrance itd. itd. polni zakladnico, ki je ena najbogatejših na svetu. Pravo dragocenost predstavlja na pr. Zigmundovska velika monstranca, ki je čez 1 m visoka, iz čistega zlata v gotokem slogu iz l. 1542. Se večjo dragocenost pa predstavlja monstranca, ki so jo Poljaki darovali po zmagi nad Švedi l. 1672. Ta monstranca je visoka 103 cm ter tehta 27 funtov in ima poleg tega, da je z čistega zlata, ki so ga darovale Poljakinje iz svojih zlatih okraev 2366 briljantov, 2208 rubinov, 30 safirov, 81 emaragdov, 215 biserov ter v kroni briljant nenavadne velikosti, ki ga je daroval vojvoda šeradski. To je samo nekaj bogastva, ki je v samostanu. So tu darila papežev in kraljev iz vsega sveta, mogočnej in hvaležnih čestilcev. Prepričani smo, da so Poljaki znali zavarovati ta zaklad čenstohovske Marije. Darila cerkvi obstoje tudi v drugi obliki: tako sem našel v stolpu nad 60 zvonov vseh velikosti: od največjega, do majhnih, po par kg, ki polnijo stolp v vseh nadstropjih.

V zadnjih stoletjih je jasnogorski samostan doživel več napadov in požarov. Zadnji požar je bil l. 1900, ko je pogorel tudi stolp, pa so ga takoj obnovili. Malo pred vojno je umetnik Pij Velonski napravil na trdnjavskem pasu, ki obdaja samostan, velik bronast križev pot: vsaka postaja zase predstavlja kiparsko skupino v nadnaravni velikosti. Po svetovni vojni pa se je samostan ves prenovil po načrtih arh. Szyzsko Bohusza. Sto in stotisoč se zbirajo ob njem in poveljujejo Njo, ki je Mati Kristusova. In poljski narod je bil vedno branilec kračanstva tudi sedaj.

Ljubljanski velesejem dela nemoteno dalje

Kakor običajno vsako leto, imamo tudi letos v jeseni veliko razstavo na ljubljanskem velesejmu, ki je posvečena predvsem kmetijstvu. Ta razstava zaradi svoje lepe organizacije zasluži velik obisk občinstva, ker je za vsakogar zanimiva.

V naši državi smo v srečnem položaju, da si lahko mirno ogledujemo lepo pripravljene razstave, saj ne obstoja za nas nobena nevarnost zaradi že znanega stališča naše vlade. Tudi event. govornice, da bo velesejem zaprt, so brez vsake podlage. Ljubljanski velesejem dela nemotno dalje ter bo ostal, kakor je določeno v programu, odprti do 11. septembra vključno. Za vsakogar se obisk izplača.

Prvi prosvetni dom na Kočevskem

V nedeljo, 3. septembra, je bil v Mozlju pri Kočevju drugi slovenski dan, ki sta ga pod pokroviteljstvom narodnega voditelja dr. Antona Korosca priredila Slovenska straža na Kočevskem in Prosvetno društvo v Mozlju. Dočim je lanske slovenski dan zbral ogromne množice Slovencev v Kočevju k sijajni manifestaciji, pa je bil letošnji že prva uresničitev načrta — dal nam je prvi Prosvetni dom na Kočevskem.

Takoj po prihodu jutranjega vlaka, pri katerem je pozdravil goste iz Ljubljane predsednik Slovenske straže na Kočevskem g. duhovni svetnik Karol Skulj, so pripravljene avtomobili naložili prišlece in jih odpeljali na kraj proslave — v Mozlj. Vreme je bilo kot nalašč lepo. Ob blizu in daleč so prihajali udeleženci na kolesih, motorjih, avtomobilih in vozovih. Vsakogar je kmalu tiha, romantična mozeljska okolica ter proslavno razpoloženje spravilo v dobro voljo. Pri kapelici pod Mozljem je bilo zbirališče in od tu se je začel ob pol desetih premikati veličasten sprevod, v katerem so korakali odborniki Slovenske straže in Prosvetnega društva ter člani, fantje in dekleta v krojih, narodne noše, vojaška godba iz Ribnice, otroci in ostali udeleženci. Sprevod je krenil v župno mozeljsko cerkev, kjer se je pričela ob 10. služba božja, ki jo je opravil vseučiliški profesor dr. Fr. Lukman iz Ljubljane.

Po sv. maši z ljudskim petjem je krenil sprevod skozi z zastavami in cvetjem okrašeno vas na prireditveni prostor, kjer je g. prof. dr. Lukman blagoslovil novi dom in imel pri tem krasen govor o pomenu tega prosvetnega doma na Kočevskem ter o važnosti prosvetnega dela sploh. Nato je predsednik Slovenske straže g. K. Skulj prišel zborovanje, prečital vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, pokrovitelju dr. Koroscu, ministru dr. Kreku in g. banu, se zahvalil vsem, ki so pomagali kakorkoli pri gradnji tega doma, pozdravil vse udeležence in častne goste. Pokrovitelj prireditve dr. A. Korosce je poslal brzojav, v katerem obžaluje, da se osebno ni mogel udeležiti in pošilja tople pozdrave in želje. Po nagovoru predsednika SS g. Skulja je sledil pozdrav predsednika SS v Ljubljani g. prof. Bojca, predsednik Prosvetnega

društva v Mozlju g. Kotnik pa je v navdušenem nagovoru orisal trud in požrtvovalnost domačinov pri gradnji doma, ki je dokaz slovenske trdoživosti in junastva, dalje so pozdravili zastopniki sosednjih prosvetnih društev in fantovskih odsekov ter ribniških akademikov.

Po teh pozdravih zastopnikov, ki so vsi čestitali domačinom na tako lepi zgradbi, posebno pa g. K. Skulju, ki si je pridobil kot predsednik tamkajšnje Slovenske straže za dom največji zaslug, je stopil na balkon društvenega doma slavnostni govornik g. urednik Frane Tersegglav, ki je v miselnem globoko zasnovanem govoru in z le njemu lastno ognjevitost in užigajočo besedo in kretljivo prikazal in dokazal živo spojenost kračanskega nauka z narodno mislijo. Pobil je poganski nazor nacionalizma in pribil, da je kračanstvo najboljši temelj narodnega dela, gradečega iz živih osnov človekove kulture in v skladu z božjimi zapovedmi. Navzočjo so govornika večkrat prekinili z živahnim odobravanjem, zlasti pa so ob koncu nagradili njegova izvajanja z gromovitim plaskom. Predsednik g. K. Skulj se je govorniku lepo za-

Berlin v živilskih in bencinskih nakaznicah

Berlin, 4. sept. TG. Ker je vojna med Nemčijo in Poljsko v polnem teku in ker ta vojna zavzema vedno večji obseg, so nemške oblasti regulirale prehrano prebivalstva z **nakaznicami**. Časopisje vsak dan objavlja pravila, kdo ima pravico do teh nakaznic in koliko, kje se dobijo hrana te vrste, kje druge potrebščine. Pošiljam vam nekaj izvlečkov iz kopice teh določil, ki so v glavnem enake za vse Nemčijo, le kaka krajevna določila so v posameznih mestih drugačna.

Nakaznice se izdajajo za vsa živila, mlo, premož, tkanine in čevlje. (Za bencin veljajo posebna določila). Za organizacijo vsega tega izrednega aparata je mestno poglavarstvo v Berlinu ustanovilo tri vrste uradov: 1. **urad, kjer izdajajo nakaznice**, 2. **gospodarski urad in 3. prehranjevalni urad**. Časopisji meščanstvu dan za dan razlagajo, kakšna je pristojnost enega in drugega teh uradov.

Uradov, ki izdajajo nakaznice za živila, je po Berlinu zelo veliko. So pa dvojne vrste nakaznice: »Bezugskarten« za živila, na katerih je povedano, koliko gre komu na dan masti, sladkorja, moka itd. ali pa družinskemu gospodaru na glavo njegovih članov. »Bezugsscheine« so za vse ostale potrebščine — čevlje, tkanine, premož — in se izdajajo po dokazani potrebi in se v vsakem posameznem primeru odloči, koliko si prinašalec te »nakaznice za dobavo« sme nabaviti. Posebne nakaznice so za »dodatno mleko«, ki se izdajajo samo za otroke in otročnice. Dobijo se na podlagi listin, ki dokazujejo rojstvo otroka, na podlagi zdravniških izpričeval, da mati pričakuje otroka ali izpričeval babice in raznih javnih domov. Po teh nakaznicah dobijo otroci do šestega leta pol litra »dodatnega mleka« na dan, otročnice pa tri decilitre.

Gospodarski uradi izdajajo: osebne izkaznice za tiste, ki se samo mimogrede mude v okraju (pomorci, poštni delavci); nakaznice za premož, za kurjavo, za gostilne, prenočišča, manjše obrti, zavode in razne pomožne vojaške in obrambne skupine; dalje izdajajo nakaznice za mlo za razne obrate, katerih osebe je zaradi poklicnega dela izredno izpostavljen nesnagi na telesu ali na obleki (gostilne, prenočišča, zavodi, brivnice, pomožne vojaške in obrambne skupine); gospodarski uradi izdajajo tudi nakaznice in čevlje potujočim ljudem, ki v svojem poklicu hodijo iz kraja v kraj, dalje izdajajo take nakaznice za zavode, pomožne vojaške in obrambne skupine. Gospodarski uradi na



Pažnja Vas varuje razočaranja

Zelo že pri nakupu Aspirin tablet pazite na »Bayer«-jev križ, kajti brez tega znaka ni Aspirina.

ASPIRIN
TABLETE

Oglaš. reg. pod št. brojem 32608 od št. XI. 1938.

hvalil in zaključil dopoldansko prireditev s prošnjo, da se ob 2. snidenju na telovadišču.

Popoldne se je začel telovadni nastop na planoti tik nad Prosvetnim domom. Navzoči so z užitek sledili izvajanjem prostih vaj članov, članic, mladcev in naraščaja FO in DK, na orodju se je postavila domača vrsta skupno z ribniško, sledilo je rajanje mladine, dvakrat so morala dekleta iz Loškega potoka v črni oblekah izvajati simbolične vaje »Oj Doberdob«, zaključilo pa je žiljsko števanje.

Ključ nepričakovanim oviram je bila udeležba na tem slovenskem dnevu v Mozlju velika in vsem ostane v trajnem spominu ta za kočevsko in naše slovensko življenje sploh velepomemben dogodek.

Tabor ZFD v Predosljah

Preteklo nedeljo je organizirala mlada in delavna podružnica Zveze združenih delavcev v Predosljah svoj prvi tabor, na katerega je povabila tudi naše delavce in prijatelje iz ostalih podružnic in drugih krajev. Na tabor so se marljivo pripravili. Zaradi zadnjih dogodkov pa se je prireditev vršila v zmanjšanem obsegu, vendar po istem vrstnem redu, kakor je bil določen prej, ko še nihče ni računal s toliko težo današnjih dni.

Okrog 2 popoldne so se zbrali naši delavci in prijatelji in ob slavlolu pričakovali našega ministra dr. Miha Kreka ter botra in botro nove zastave predasljskega župana g. Ivana Zabreta in go. Milko Zabretovo. Ko so odličniki prišli, jih je delavstvo veselo pozdravilo. Nato so vsi skupaj odšli v cerkev k popoldanski službi božji. Cerkveni govor je imel domači kaplan g. Jeglič, zastavo pa je blagoslovil g. svetnik Zupane. Po končani cerkveni slovesnosti se je začel na pripravljenem prostoru tabor.

Minister dr. Miha Krek je imel lep govor, v katerem je podružnici ZFD čestital k temu prazniku in novi zastavi. Nova zastava delavskega stanu je lep simbol te strokovne organizacije. Na vrhu je križ — v barvah se preliva belo zeleno. Zeleno-belo-zelena je postala simbol naše lepe domovine Slovenije. V času našega početka in trpljenja je postala barva našega gibanja zelena, ki je tudi barva kmečkega stanu. Zeleno je prešlo na belo, ki naj bo znak čiste poštenosti naše, naše moči in naše rasti. Nato je g. minister govoril o najnovejših dogodkih in izjavil, da hoče biti Jugoslavija otok miru sredi razburkanega morja.

Govor g. ministra so navzoči ponovno odobraval in tako pokazali, da delijo z vodstvom naše države ista miroljubna pa tudi častna stremjenja.

Po govoru g. ministra je spregovoril predsednik ZFD g. Preželj, nato pa bivši poslanec za radovljjski okraj g. dr. Šmajd. Taboru je sledila prsta zabava.

podlagi odrezkov poračunavajo s trgovci na malo, koliko živil ali ostalega blaga so izdali na zgornji dve vrsti nakaznic. Izdajajo tudi nakazila za bencin in rudninske olja.

Prehranjevalni uradi izdajajo živilske nakaznice zavodom, gostilnam, prenočiščem, pomožnim vojaškim in obrambnim skupinam in s trgovci na malo na podlagi odrezkov poračunavajo količine oddanega blaga.

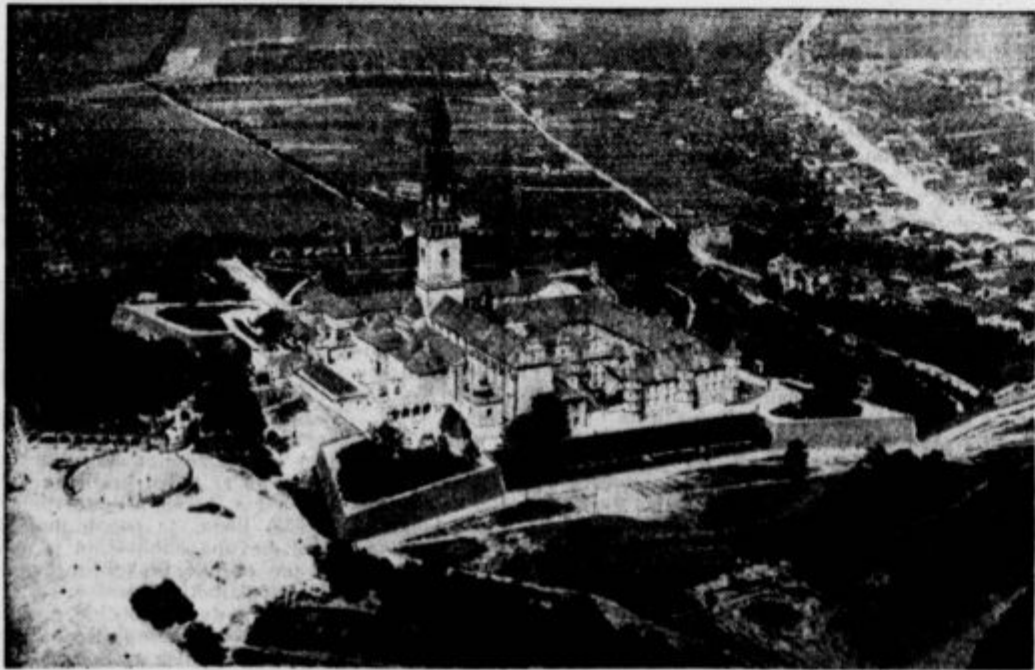
Vsi ti mestni uradi (prehranjevalni, gospodarski in uradi za izdajanje nakaznic) so odprti vsak delavnik od 9 dopoldne do 1 popoldne in od 3 do 7 popoldne. Poslovni prostori uradov so razvidni iz napisanih tablic za vsak kraj ali vsako ulico posebej. Nakaznice za tkanine in čevlje se lahko dobe tudi po pooblaščenju, ki je z naročiteljem v kakšni osebni zvezi (sorodnik, svojec, otroci za starše itd.). — V sporazumu s poveljstvom vojske se tudi vojaškim osebam vse te potrebščine prodajajo samo na izkaznice.

Kako varčno je treba ravnati z bencinom in kakšna dobrina je v teh dneh v Nemčiji postal bencin, pa boste najbolj razvideli iz tega-le poziva, ki je izšel danes v tukajšnjih dnevnikih:

»Uradno je bilo sporočeno, kdo v okviru odrejenih omejitev še dobi pogonsko sredstvo. Vsak tak je odgovoren celokupnosti. Pogonsko sredstvo sme uporabljati samo v življenjsko nujnih primerih. Vsak lastnik motornega vozila naj se ravnava po naslednjih načelih:

Najbolj nujen je prevoz tistega blaga, ki je važno za življenje. Tudi osebna vozila se ne smejo uporabljati za druge namene. Kdor ni se vozil iz udobja ali za zabavo, bi s tem celokupnosti odvzel važno dobrino. Tudi vožnje v poklicni službi je treba skrajšati na čim manj. Avto-izvoški so na razpolago samo tistim našim tovarišem, ki v nujnih in važnih primerih z javnimi prometnimi sredstvi ne morejo pravočasno priti na mesto.

Nakaznice za bencin niso nobene poljubne karte za neomejeno rabo avtomobila. Lastniki se morajo ravnati po teh načelih. Varnostne straže bodo nadzorovale, v koliko se jih drže. Kdor bi jih grobo kršil, bo klican na odgovor. Tudi mora računati s tem, da mu bo vozilo takoj zapečateno!«



Samostan s božjepotno cerkvijo v Čenstohovi

ŠPORT

Šport zadnje nedelje

Zadnja nedelja je bila kljub navorozi, ki vlada v vsej Evropi zaradi vojne, precej bogata na športnih dogodkih v naših krajih. V Ljubljani smo imeli samo eno večjo tekmo, in sicer srečanje haškove in ljubljanske enajstovice v slovensko-hrvaškem liga tekmovalstvu. Poleg tega smo pa imeli še tekme LNP, o katerih poročamo na drugem mestu.

Ljubljana je danes zopet izgubila, in sicer to pot napram Haški, ki je nastopila v najmočnejši postavi in ki je s svojo igro premagal domače z rezultatom 3:1. V tabeli smo torej še vedno na zadnjem mestu brez točk, kar bo Ljubljani kasneje še delalo preglavice, če bo reflektirala na sprednja mesta. V naslednjem prinašamo vse rezultate v slovensko-hrvaški ligi:

Haška—Ljubljana 3:1 (2:0),
Split: Hajduk—Slavija (Var.) 0:0,
Sarajevo: Saik—Split 2:1 (1:0),
Osijek: Slavija—Bačka 5:2 (3:1),
Zagreb: Gradjanski—Concordia 3:0.

Tekme LNP.

Reka—Hermes 3:2,
Jadran—Svoboda 5:0 (2:0),
Mars—Bratstvo (Jesenice) 2:1 (2:0).

Mednarodne avtomobilske dirke v Beogradu

V nedeljo so se vršile v Beogradu mednarodne avtomobilske in motociklistične dirke, katere je gledalo nad 70.000 gledalcev. Doseženi so bili ti rezultati:

Motociklisti: V skupini 250 ccm je zmagal Breznik (Avtoklub Ljubljana); v skupini do 350 ccm je zmagal Janko Šiška (MK Ilirija). V skupini do 1000 ccm je bil prvi po hudi borbi Jurčič.

Avtomobilisti: V skupini športnih avtomobilov do 1000 ccm je bil prvi Čeh Bormanek, v skupini do 2100 ccm je zmagal Nemec Brim. V skupini do 3000 ccm je zmagal Romun Casianu. Nazadnje so nastopili dirkači na avtomobilih nemških tvrdk »Auto Union« in »Mercedes Benz«. Zmagal je Italijan Nuvoletti na Auto Union, ki je dosegel hitrost 135 km na uro.

Državno prvenstvo v plavanju

V soboto in nedeljo so tekmovali naši plavači v Bjelovaru, plavalnice pa v Crikvenici za državno prvenstvo. Doseženi so bili ti rezultati:

Moški:

100 m prsno: 12 tekmovalcev. 1. Cerar (Ilirija, Ljubljana) 1:13.9, 2. Bijelič (Belgrad) 1:19, 3. Laškari (Maraton, Maribor) 1:20.4.

1500 m prosti: 4 tekmovalci. Do 800 m sta se borila Žižek in Bala, nato pa je dubrovniški Slovenec Žižek okrepil tempo in prešel v vodstvo. 1. Žižek (Jug, Dubrovnik) 21:13.8, 2. Bala (Vojvodina, Petrovgrad) 21:21.3, 3. Mihalek (Ilirija) 22:38.7.

200 m prosti: 1. Žižek 2:16 (nov jugoslovanski rekord), 2. Defilipis (Viktorija) 2:22.4, 3. Kurtini (Viktorija) 2:22.4.

V drugi skupini so nastopili: Frič, Ilirija 2:29, 2. Pelhan, Ilirija, 2:30.

100 m prsno: Lovro Stakula 1:01.8, 2. Žižek 1:02.4, 3. Čiganovič 1:03.2.

100 m hrbtno: 1. Čiganovič 1:13.2, 2. Marčič 1:14.7.

Vse šolske potrebščine

kakor zvezke, beležnice, mape, avinčnike, navadna in nalivna peresa, peresnike, peresnice, radirke, risalna orodja, risalne bloke in deske, ravnila, trikotnike, tuše, črnilo, nahrbtnike, sktovke itd. nudi po najnižji ceni trgovina

H. Ničman, Ljubljana

Kopitarjeva ul. 2, tel. 40-01

200 m prsno: 1. Cerar (Il.) 2:48.2 (najboljši letošnji rezultat), 2. Kohn (Viktorija) 2:57.6.

400 m prosti: 1. Žižek 4:57.5, 2. Defilipis 5:11.6.

Zenske:

Kot prva točka je bilo plavanje na 400 m prosti, v katerem je nastopila samo Ilirijanka Draguša Fine in dosegla prav lep čas 6:18.5.

Danes dopoldne se je tekmovalje nadaljevalo.

100 m prsno: Werner (Ilirija) 1:32. Boljše od državnega rekorda! 2. Martin (Ilirija) 1:33.7.

100 m prosti: 1. Beara (Jadran, Split) 1:13.7. Mnogo boljši rezultat od državnega rekorda! 2. Fine Draguša (Ilirija) 1:14.5. Tudi boljše od državnega rekorda.

200 m prsno: 1. Werner (Ilirija) 3:24.4, 2. Martin (Ilirija) 3:32.

100 m hrbtno: Nastopila je samo Smolik (Viktorija) 1:23.8. Boljše od državnega rekorda!

Kolesarske dirke za prvenstvo Maribora

Mariborska kolesarska podzveza in SK Zeleničar sta priredila kolesarsko dirko, ki je prinesla te rezultate:

Dirka juniorjev, 11 krogov (krog 430 m). Startalo je 10 dirkačev. 1. Sprah Franc (Zeleničar) 12:12 1/2, 2. Just Ivan (Pošteta-Hoče), 3. Grmek Anton (Tekstilni kolesarski klub).

Dirka ciljev, 25 krogov. 1. Sodec Karel (Maraton) 35 točk, 2. Sprah Franc (Z), 3. Lukan Avgust (Tekstilni kolesarski klub).

Tolajilna dirka, 10 krogov. 1. Šohar (Zeleničar) 7:38.2, 2. Šketa Ignac (Perun).

Dirka seniorjev, nad 35 let starih dirkačev. Sedem krogov. 1. Vesenjak, 2. Jenko (oba Z.), 3. Mayer.

Glavna kolektura Drž. razr. loterije



VRELEC SREČE

Alojzij Planinšek

Ljubljana, Beethovnova ulica 14

javlja, da so bili glasom telefoničnega sporočila, dne 4. septembra izrebrani sledeči dobitki V. razreda 38 kola:

80.000 din št. 90.
24.000 din št. 84.400, 84.761.
16.000 din št. 42.787, 86.826.
12.000 din št. 47.755, 52.114, 82.985.
10.000 din št. 3.590, 15.370, 15.951, 37.433, 47.048, 47.011, 54.370, 61.046, 84.609, 88.455, 91.768, 94.281.
8.000 din št. 11.630, 28.614, 54.228, 61.530, 62.824, 63.899, 64.054.
6.000 din št. 1.570, 3.130, 9.229, 11.375, 21.619, 37.055, 40.771, 54.632, 68.881, 88.004, 90.822, 97.286, 97.794, 97.806.
5.000 din št. 3.061, 4.821, 6.202, 16.894, 34.039, 35.826, 53.560, 60.543, 61.547, 63.351, 70.945, 71.877, 77.428, 81.719, 85.923, 89.573.
4.000 din št. 4.026, 6.827, 10.989, 22.230, 22.379, 27.270, 29.365, 30.198, 30.837, 33.607, 33.835, 35.401, 39.038, 45.119, 45.286, 47.609, 59.288, 60.111, 65.224, 67.862, 68.425, 68.862, 69.218, 69.684, 71.263, 72.343, 72.455, 74.772, 80.219, 86.004, 90.871, 91.735, 93.279, 95.101, 96.060, 97.198, 97.375, 98.962.

Nadalje je bilo izrebranih še veliko število dobitkov po 1000 din.

Prihodnje žrebanje bo v torek, dne 5. septembra in bo trajalo do 9. septembra.

Srečke so novim naročnikom še vedno na razpolago.

Otroški kotiček

SLON SAMBO



(22) »Le naj bežijo,« je rekel Sambo, »bomo imeli park vsaj zase! Hišo si bomo postavili!« Sambo je spustil fanta na tla in je začel lomiti z dreves najdebelejše veje.



(23) Medtem pa je prišla policija. »To je zločin nad drevesi,« je dejal največji stražnik, »to zahteva strogo kazen. In Sambo mora čim prej nazaj na vrtil!« To so zdaj vsi razumeli, kar je povedal veliki stražnik.



LJUBLJANSKI VELESEJEM »LJUBLJANA V JESEN«

OD 2. DO 11. SEPTEMBRA

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

BREZPLACNO ZA OBISKOVALCE VELESEJMA IZ TUZEMSTVA

DARILA:

(Izveti so imetniki permanentnih legitimacij za Ljubljano)
Darila so razstavljena v novi palači banke Slavije: Motorno kolo »Ardie« (Praprotnik, Domžale), motorno kolo DKW »RP LUXUS« (Klemenčič, Ljubljana), radio aparat »Körting« (Birke, Ljubljana), šivalni stroj »Piaff« (Vok, Ljubljana), 15 damskih in moških koles (dobavile tvrdke: Banai, Batjel, Rebolj, Splošna trgovska družba, Vok, vsi iz Ljubljane), jedilni pribor (Stupica, Ljubljana), 10 zapestnih ur (Suttner, Ljubljana)

Odtiraj kupon od vstopnice, napiši nani svoje ime in ga vrzi v zapечатeno žaro, ki stoji ob glavnem vhodu. — Dan obiska poljuben med 2. in 11. septembrom 1939
Komisijsko žrebanje bo 11. septembra ob 5. uri popoldne na velesejmu



K VECNEMU POČITKU K SV. KRIZU IZ MRTVAŠNICE SPLOSNE BOLNISNICE SPREMIMO V TOREK OB POL 3 POPOLDNE NAŠO ZLATO IN NEPOZABNO ZENKO, ZLATO MAMO, STARO MAMO, TETO, GOSPO

LINO LEGATOVO

SOPROGO OROZNIŠKEGA NAREDNIKA V POKOJU IN POSESTNICO

SVETA MAŠA ZADUŠNICA BO BRANA V ČETRTEK, DNE 7. SEPTEMBRA 1939 OB POL OSMIH ZJUTRAJ V CERKVI MARIJINEGA OZNANJENJA

V LJUBLJANI, DNE 4. SEPTEMBRA 1939

ZALUJOCA RODBINA

VALENTINA LEGATA

IN OSTALO SORODSTVO

Pierre L'Ermitte:

Ljubezen - sprog ali Bog?

Is francoščine s dovoljenjem avtorja

Moje misli uhajajo neprestano k moji deklici. Srečen bom, ko bova vedno drug ob drugem, ko bo bom emel ljubkovati in božati, njo, kraljico mojega srca.

Toda danes vem, da dolejš nisem še nikoli resnično ljubil.

Celo moja mala Sergina, stenografinja, ki je prav tako svetlolasa in ljubka kot Lucija, in na katero si bil, priznaj, ne malo ljubosumen, celo njena lepota izginja ob lepoti Lucije.

Torej to sem ti odkril, ker bi mi bilo težko, če bi ti, moj stari prijatelj, izvedel o vsem šele od drugih.

Upam, da mi ne boš odrekel še majhne prošnje: bodi mi drug na svatbi!

Te prirečno pozdravlja

Gilbert.

4. poglavje.

Luciji pa je Gilbert napisal takole pismo: Gospodini Luciji Bertram, Morteau, pri Corbeilu.

Ali je resnično vse, kar se je zgodilo?

Rekla si, »daci!«

Ce bi vedela, kako sem ponavljal to besedo, dokler me ni misel na te zazibala v sladke sen. Rekla si »daci!«

S tem si mi zaupljivo podala svojo roko za pot skozi življenje.

Rekla si, »daci!«

In potem sem ti nataknil na prst ljubeč prstan iste barve kot so tvoje lepe oči. Tista kratka besedica mi je zagotovila, da bo tvoje srce odlej moje, popolnoma moje. Ah, kako sem že ljubosumen na ta zaklad!

Zdaj cvete v mojem srcu pomlad. Zlat imam avoj cilj, avoj vzrok, da živim. Ti si moj sončni žarek zlat!

Ah, Lucija, kako te ljubim!

Gilbert.

5. poglavje.

Lucija piše svoji prijateljici Geraldini.

Moja ljuba prijateljica!

Se sedaj se vprašujem, da li sanjam ali bdim. Tako nenadno je prišlo vse to. Česar se mora vendar vsaka deklica v svojih letih nadejati. Ze en dan sem zaročenka mladega moža, ki je bil dolgo naš sosed na deželi, a ga prej nisem poznala.

Seveda poseduje vse dobre lastnosti, ali bo lepe skoro vse.

Brez posredovalca, brez ogledov sta se našli najini srca. Križali sta se najini poti, kot se križata poti dveh zvezd na neizmernem nebu. Kmalu so se sporazumeli tudi najini roditelji in tako je končno odločitev ležala le še v mojih rokah.

Ker sem že godna za možitev, sem si želela v dolžnost, da prav resno premislim celo zadevo. Gotovo bi že prej privolila, če me ne bi zadržal nek verski pomislek, kar Te ne bo začudilo. Šaj poznaš moje ideale.

Svoje pomisleke sem odkrila staremu župniku, ki se je popolnoma skladal z menoj. Dobro pa sem opazila, da se je obotavljal z menoj. Naj se podam na teren, ki se mu ne zdi popolnoma trden. Vseeno pa upam, da bom mladeniča lahko pripravila do tega, da se bova v svojih verskih načelih skladala, če že hodi s svojimi starši ob nedeljah k maši.

Val moji dvomi bi se naenkrat razpršili, ako bi ga naravnost vprašala. Toda nerodno mi je vprašati stvari, ki so tako osebnega značaja. Tedaj sem prosila svojega papana, naj ga vpraša.

Vendar papa ne polaga na to vprašanje posebne važnosti. Pravi, da je imel prijatelje, ki so bili sicer praktični katoličani, pa so bili vseeno

munenja, da njihova vera ne briga nikogar. Celo njihove žene tega ne vedo. Dokaj žalostno!

Res v svojih verskih načelih ne bi želela popustiti. Dobro me poznaš in lahko si predstavljaš v kakšni mučni negotovosti sem preživela teh poslednjih 14 dni.

Gilbert, moj fant se imenuje Gilbert Darcellain, je pridobil moje starše čisto na svojo stran. Končno tudi jaz nisem imela nobenega tehtnega vzroka, da bi se mu ustavljala.

»Tako te ljubi, da se bo prav rad dvakrat na leto spovedal, če bo le tebi tako všeč!« mi je zagotavljal papa.

Tedaj sem zaprla oči in rekla svoji »daci!«

V odgovor mi je Gilbert nataknil prekrasen prstan na roko.

Odlej je moja soba polna najlepših rož in Gilbert me obiskuje vsak dan, če le ni preveč zaposlen. Naša, sicer tako mirna hiša, je vsa pomilajena od predlogov, ki jih čuje, od načrtov, ki jih kuje v njej.

Le stari moj pos Tom ne more videti mojega zaročenca, ne da bi mu pokazal svojih strašnih čakanov. Hotela sem ga izpametovati, toda niti se vboja me več.

Poroka bo bržkone koncem oktobra. Že sedaj me obhaja tesnoba ob misli, na uro, ko se bodo zaprla vrata za mojo mladostjo. Tako mirna in srečna sem bila med svojo materjo in očetom! Odslej pa bo središče vsega »mojega življenja« mož, ki ga večraj nisem niti še poznala, jutri pa bo že moj gospod.

Moli za mojo srečo! Verjemi, da nikoli nisem čutila toliko potrebe kot sedaj, da bi se vrgla v božje naročje, — in tudi v Tvoje.

Ostajam Tvoja ljubeča prijateljica. O tem Ti najbolje priča to pismo!

Iskrene pozdrave!

Tvoja

Lucija.

Šesto poglavje.

Minilo je teden dni od zaroke.

Gilbert je pridno obiskoval svojo zaročenko. Šopki najlepših cvetk iz njegovega vrta so polnili Lucijine vaze.

Danes se je zadržal pri njej na obedu.

Po kavi so odšli na teraso, kjer so cvetele potonke. Tu si je Gilbert prižgal cigareto in nasmejan pobaral: »No, Lucija, kdaj se bova poročila?«

Pri tem določenem vprašanju, ki vendar ni prišlo tako nenadejano, se je mlada deklica stresla. Začutila je, da jo hočejo iztrgati njenim staršem, preteklosti in jo oropati prostosti. Koliko raje je ostala samo zaročenka. Uživala je vso nepopisno lepo poezijo ljubezni, ne da bi jo težile dolžnosti žene in gospodnje. Poroka pa pomeni ločitev, odhod proti neznanemu življenju.

V eni sami sekundi je Lucija spregledala vse, česar ni prej nikoli videla.

Pogledi vseh so počivali na njej. Zardela je. Podatek, da kavo se je zama al v njenih rokah. Končno se je je usmili njen oče, ki se ni niti zavedal kako zelo ji je ustregel: »Oh, dragi Gilbert, odločita poroko do konca oktobra. Vem, da se mladim zaljubljenecem vselej mudi, toda vsi ljudje na zemlji nismo zaljubljeni! Nič ni tako kraljevsko lepega, kakor bivanje na deželi v zgodnji jeseni. Poleg tega bi se mi moji prijatelji, ki so navdušeni lovci, prav lepo zahvalili, če bi jih pred koncem oktobra s povabilom na svatbo prisilili, da se vrnejo v Pariz in se vtkonejo v svečane oblake.«

»Gospod, neusmiljeni ste! Golovo nikoli niste ljubili.«

»A Gilbert to so čisto moje osebne zadeve. Svetujem vam, da se ne spuščate v avanture.«

Mama poskusi posredovati: »Ali bi se vam do novembra zdelo predolgo?«

»Res. Gospa, nikar! November je mesec vseh mrtvih!«

»Res.«

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ščitovanjski oglasi 3 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojnó. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. Pri oglasih reklamnega značaja se računajo enako, 1 mm visoka pletina vrstica po 3 din. Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Damski frizer

dobro verziran, išče mesto. Ponudbo na upravo »Slovenca« pod »Izuren«.

Kuharica

starejša, zmogljiva voditi samostojno gospodinjstvo išče primerno mesto. Nastop takoj. Tončka Rejc, Celovška cesta 66. (a)

Obrt

Mreže

za postelje najceneje pri Andlovic, zaloga pohištva Komenskega ulica 34. (l)

Pozor! Kupei nepremičnin, ne pozabite obiskati dolgoletne in poznane tvrdke

Triglav-Slovenac v Beogradu
Hartvigova 3/1. — Tel. 26728

Palace in hiše za rento, vile za najem in stavbišča v vseh krajih Beograda.

Službo dobe

Hlapec

v starosti do 40 let, za kmečka dela, z veseljem do konj, dobi službo takoj pri A. Strukelj, gostilna Žiberd, Trata, p. št. Vid nad Ljubljano.

Razpis

Uprava Radiofonske oddajne postaje v Ljubljani razpisuje mesto koncertnega pianista v Radijskem orkestru. Prošnje s podrobnim opisom študija, dosedanjega delovanja in navedbo pogojev je vložiti do 11. septembra v upravo, Tyrševa cesta 29-I. (b)

Starši!

Dijaki

Nova založba

v Ljubljani

Kongresni trg 19

Vam ob začetku šolskega leta nudi vse knjige in šolske potrebščine.

Postrežnico

mlajšo sprejem takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14654. (b)

Dijaki

Dijakinji nižješolki

eno ali dve, sprejem za nizko ceno. Vsa pomoč pri učenju. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14661. (b)

Za Beograd

iščem sestanovniko-visokošolko. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Oktober« št. 14630. (D)

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah.
ČERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Prodamo

2951

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CC ITA

Šolske torbice

in aktovke v veliki izbiri priporoča Kravos, Marijbor, Aleksandrova 13. (l)

Železnina „STABIL“

Ljubljana, Celovška cesta 72
nudi po nizkih cenah vse vrste gradbenega materiala, pohištveno in stavbeno okovje, orodje za vse obrti; nakup starih kovin.

Posedstva

Parcelo

prodam po zelo ugodni ceni. Miškec, Medvedova cesta 38. (p)

Če kupite

ali prodaste hišo, parcelo, posedstvo, se obrnite na priznano solidno in kulantno realiteto pisarno Franjo Pristavec, Ljubljana, Erjavčeva cesta 4a. Vse informacije so brezplačne.

Stanovanja

Dvosobno stanovanje

oddam takoj. Mirje, Riharjeva 11. (d)

SOBE

Soba

prazno ali opremljeno — primerno za slikarsko delavnico, ne predaleč od bežigradske gimnazije — iščem. Ponudbe s ceno v upravo »Slovenca« pod »Slikar« št. 14626. (s)

Auto-motor

4-sedežni avto

v brezhibnem stanju za menjam za motorno kolo, pohištvo ali zidno opeko. Tudi naprodaj za 4000 din. Vprašati: Zeljarska št. 11 (Kolezija). (f)

Objave

V upravi »Slovenca« naj dvignejo inserenti naslednje ponudbe:

Garaža 13989.
Harmonij 13649.
Lokal 13654.
Najnižja cena 12723
Okolica 27 št. 13730
Organist 13315.
Perfektna 13678
1. september 13336
Tekao 13658.
Veren fant 13985.
Zdrava in poštena 14105.
Zaga 14112.

Pri nakupu

izgotovljenih oblačil je važno, da veste, katera trgovina je najbolj ugodna za Vas?

Tvrdka F. I. Goričar

na Sv. Petra cesti

je edina konfekcija v Ljubljani, ki ima poleg tudi veliko manufakturno trgovino, založeno z najmodernejšimi blagovi za moške in damske obleke, površnike in kostume

Trgovina ima priključeno tudi lastno šivalnico z najboljšimi moškimi in damskimi moči za izdelavo konfekcije, kot tudi za vsakovrstna moška in damska dela po meri

Ako torej izgotovljenih oblačil ne morete izbrati iz zaloge, imate na izbiri vsakovrstno blago na metre ter se Vam lahko takoj po Vaši želji izgotovi! Za prvovrstno izdelavo in dober kraj se jamči! — Ker se dela vse v lastni režiji, so cene brez konkurenčne!

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

Po dolgi in mučni bolezni nam je umrla naša ljubljena mama in stara mama, gospa

Ana Lindič roj. Dolenšek

posestnica v Mokronogu.

Pogreb drage pokojnice bo v torek popoldne na pokopališču v Mokronogu. — Prosimo tihega sožalja.

Mokronog, 4. septembra 1939.

Zalujoči ostali.

Zahvala

Ob bridki izgubi naše zlate mame in žene, gospe

Justine Jurc

se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so ob tem hudem udarcu z nami sočustvovali, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so spremili našo blago mamo na njeni zadnji poti.

Najtoplejšo zahvalo izrekamo ob tej priliki šefu pljučnega oddelka g. dr. Debevcu, ki je blagi mami vsa leta njene bolezni lajšal trpljenje. Zahvaljujemo se tudi č. sestram na pljučnem oddelku, sestri Lavri in sestri Gertrudi, za njun trud in požrtvovalnost, s katero sta stregli v zadnjih urah dragi mami.

Najtopleje se zahvaljujemo tudi preč. gospodu dr. Demšarju, ki je našo zlato mamo v hudih trenutkih tolažil in ji s tolažili sv. vere za umirajoče lajšal zadnje ure njenega trpljenja. Vsem Bog plačaj!

Ljubljana, 4. septembra 1939.

Zalujoča družina Jurc.



Vsemogočni je poklical k Sebi mojo ljubljeno mater, gospo

Gosar Marijo roj. Hodnik

Pogreb bo v torek, dne 5. septembra 1939 ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Mirje 21, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 4. septembra 1939.

Dr. Andrej Gosar z očetom in družino.



Z globoko potrjim srcem sporočamo prežalostno vest, da je po kratkem in mučnem trpljenju Bogu vdano preminul naš nad vse ljubljani soprog, ožir. sin, oče, tast, stari oče, brat, svak, stric, gospod

Franc P. Zajec

meščan ljubljanski, optik, posestnik itd.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 6. septembra 1939 ob 5 popoldne, z doma žalosti, Privoz šte. 12, k Sv. Križu, kjer ga bomo položili v rodbinsko grobnico k večnemu počitku. Sv. maša zadušnica bo darovana v četrtek, dne 7. sept. 1939 ob 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana - Vrbovsko, dne 4. septembra 1939

Milovan Zajec

sin

Mira por. inž. Poljanšek

hči

Herta Zajec

snaha

Marija Zajec

soproga

Nada por. Weillguny

hči

Inž. Lojze Poljanšek

zet

Mirjam, Gusti, Milči, Lojzek

vnukinja in vnuki

rodbine: inž. Rudolf Zajec, Parkelj, Sikošek in Vehovar

Franc Zajec

oče

Vidojka Zajec

hči

Gustav Weillguny, trgovec

zet

